Uzasadnienie

W związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.) Ostoja Goleniowska PLH320013 jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2007) 5403) (2008/25/WE). Obszar został zatwierdzony prawem krajowym, tj. rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 marca 2023 r. (Dz. U. poz. 724). Obszar zlokalizowany jest na terenie województwa zachodniopomorskiego, w powiecie goleniowskim, w gminach Stepnica, Przybiernów, Osina, Nowogard i Goleniów.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 1315), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru, przy czym pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy – ocena FV) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowalający – ocena U1 lub zły – ocena U2) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzja o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r., poz. 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;

2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;

3) cele działań ochronnych;

4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:

a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;

b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3;

c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;

5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „*w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”* oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 30 marca 2023 r. wyznacza w obszarze Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 23 przedmioty ochrony: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 191E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena helle,* 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar,* 1082 kreślinek nizinny *Graphoderus bilineatus,* 1099 minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis,* 1081 pływak szerokobrzegi *Dityscus latissimus* 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)*, 1355 wydra *Lutra lutra* oraz 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

1) Opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie

4014 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U z 2024 r. poz. 342 z późn. zm.);

2) Ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Teren objęty planem zadań ochronnych to część obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 znajdujący się poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP oraz część objęta granicami rezerwatów przyrody, zajmujący powierzchnię 1890,611 ha.

Dla terenów będących w zarządzie PGL LP, zostały sporządzone Plany urządzenia lasu dla:

a) Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Nowogard na lata 2020-2029 zawierający zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.8.2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r.;
b) Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rokita na lata 2020-2029 zawierający zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.3.2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r.;
c) Aneks do Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Goleniów na lata 2017-2026, zawierający zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.82.2021.LP z dnia 04 stycznia 2022 r.

Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt. 3a ustawy o ochronie przyrody planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego zatwierdzono plan urządzenia lasu uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Z kolei dla rezerwatów przyrody „Żółwia Błoć", „Wrzosiec", „Krzywicki Mszar", „Cisy Rokickie", „Przybiernowski Bór Bagienny" i „Jezioro Czarne" Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanowił plany ochrony uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy:

a) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Żółwia Błoć" (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 6736);
b) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 grudnia 2019 r. sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wrzosiec" (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 6733);
c) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzywicki Mszar" (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 6737);
d) Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie planu ochrony rezerwatu przyrody Cisy Rokickie im. prof. Stanisława Króla (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1207);
e) Zarządzenie nr 1/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 11 lutego 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Przybiernowski Bór Bagienny" (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 70, poz. 1284, zm. z 2017 r. poz. 2544);
f) Zarządzenie Nr 16/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Czarne" (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2289, zm. z 2016 r. poz. 4975).

3) Ustalenia oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów

notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż występujące tutaj 10 spośród 23 wskazanych w ww. rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska, siedliska przyrodnicze oraz gatunki i ich siedliska, stanowiące przedmioty ochrony w obszarze, zinwentaryzowane w zasięgu niniejszego

a) 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, uzyskały niezadowalającą U1;
b) 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
c) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
d) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), uzyskały ocenę złą U2;
e) 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), uzyskał ocenę niezadowalającą U1;
f) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
g) 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, uzyskała ocenę niezadowalającą U1;
h) 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar,* uzyskał ocenę właściwą FV;
i) 1099 minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*, uzyskał ocenę niezadowalającą U1;
j) 1355 wydra *Lutra lutra*, uzyskała ocenę właściwą FV.

4) Przeanalizowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągniecia właściwego stanu zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych należy w szczególności zaliczyć:

a) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.

   Utrzymujący się deficyt opadów pogorsza stan wszystkich siedlisk występujących w obszarze, a w szczególności siedlisk zależnych od wód, poprzez intensyfikację niekorzystnych procesów, np. intensyfikację sukcesji. Okresy posuszne (dłuższe okresy z wysokimi temperaturami, a bez opadów), które następnie w pełni nie mogą być skompensowane w okresie jesienno-zimowym, zwłaszcza przy mało śnieżnych lub bezśnieżnych zimach, powodują obniżenia zwierciadła wody w podłożu. Z kolei obniżenie poziomu wody prowadzi do zaniku typowej roślinności charakterystycznej dla danego tupu siedliska, a następnie w wyniku sukcesji do zmiany jego charakteru.

b) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie

   Prowadzenie wszelkich prac utrzymaniowych na ciekach wodnych (np. odmulanie, pogłębianie, prostowanie koryta, umacnianie brzegów, usuwanie roślinności wodnej i przybrzeżnej w tym zbiorowisk włosieniczników oraz innych gatunków roślin zanurzonych i o liściach pływających, mechaniczne oczyszczanie dna i brzegów), skutkujące przekształceniem naturalnej struktury koryta cieku oraz zaburzeniami naturalnej dynamiki hydromorfologicznej. Dodatkowo intensywne prace utrzymaniowe powodują wzrost mętności wody, uruchamianie osadów dennych oraz pogorszenie warunków świetlnych i tlenowych w cieku, co skutkuje pogorszeniem warunków siedliskowych dla roślinności wodnej oraz organizmów związanych z dnem rzeki, w tym bezkręgowców i ryb.

c) J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy

   Istniejące przegrody na rzekach Gowienicy i Wołczenicy zmieniają naturalny charakter cieków i jednocześnie tworzą bariery dla migracji minogów, z których część jest niemożliwe do pokonania. W efekcie wykluczają one zasiedlenie większości obszaru dorzecza przez minoga rzecznego.

d) K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja

Zarastanie płatu torfowiska przez roślinność zaroślową i leśną jest nasilane zarówno przez występujące susze, które ograniczają wilgotność podłoża, jak i przez naturalny proces sukcesji ekologicznej. Wzrost krzewów i drzew prowadzi do zacienienia powierzchni torfowiska, zmiany warunków hydrologicznych i ograniczenia siedlisk dla gatunków charakterystycznych dla torfowisk przejściowych. Skutkiem jest stopniowa degradacja siedliska, zmniejszenie jego różnorodności biologicznej oraz ryzyko trwałego zaniku naturalnej roślinności torfowiskowej.

e) B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew

Usuwanie starych i obumierających drzew oraz wywrotów i złomów prowadzi do znacznego ograniczenia zasobów „martwego drewna", które jest kluczowym elementem siedliska. Niedobór martwego drewna zmniejsza dostępność siedlisk dla licznych organizmów saproksylicznych, w tym grzybów, bezkręgowców i niektórych gatunków ptaków i ssaków. W konsekwencji proces ten prowadzi do degradacji struktury siedliska, spadku jego różnorodności biologicznej i ograniczenia funkcji ekologicznych lasu.

f) A03.03 Zaniechanie/brak koszenia

Powolne zarastanie łąk drzewami i krzewami – siedlisk czerwończyka nieparka – prowadzi do stopniowego zaniku roślin żywicielskich i zmiany struktury roślinności. W dłuższej perspektywie może to spowodować opuszczanie tych fragmentów ostoi przez gatunek i ograniczenie jego lokalnej populacji.

g) E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych oraz H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych

Dopływ zanieczyszczeń i biogenów z terenów zurbanizowanych pochodzących z nieszczelnych szamb oraz niedostatecznie oczyszczonych ścieków z nieprawidłowo funkcjonujących oczyszczalni ścieków pogarszających jakość wód. Pogorszenie jakości wody prowadzi do deficytów tlenowych oraz degradacji osadów dennych, co negatywnie wpływa na przeżywalność larw minoga rzecznego oraz ogranicza dostępność odpowiednich siedlisk do ich rozwoju.

5) Sformułowania celów działań ochronnych do osiągniecia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do niektórych przedmiotów wystąpiło zróżnicowanie ocen dla poszczególnych płatów, dlatego też utrzymanie lub poprawa ocen wskaźników odnosi się do konkretnego % powierzchni danego siedliska. Cele działań ochronnych zostały sformułowane w oparciu o szczegółowe badania terenowe przeprowadzone na potrzeby sporządzenia dokumentacji do planu zadań ochronnych. Uwzględniają one istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia wynikające z negatywnego oddziaływania zmian klimatycznych, przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego", tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000 lub przynajmniej przywrócenia stanu niezadowalającego U1, bądź utrzymania tego stanu.

Konieczność ustalenia szczegółowych celów ochrony wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. *indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;*
2. *kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;*
3. *indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;*
4. *indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie* określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć;

pożądany stan musi być:

a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);

b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);

c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);

d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania" lub „odtworzenia" stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);

e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, konkretne miary wskaźników.

6) Ustalenia działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych.

W planie zadań ochronnych przewidziano działania mające na celu ochronę i przywrócenie prawidłowego funkcjonowania kluczowych siedlisk przyrodniczych. W odniesieniu do siedliska 3260 oraz minoga rzecznego zaplanowano eliminację elementów zabudowy hydrotechnicznej ograniczającej naturalne procesy kształtujące warunki dla rozwoju siedliska (struktura materiału dennego, naturalny transport itp.), ograniczenie do niezbędnego minimum (w granicach terenów zurbanizowanych) prac regulacyjnych i utrzymaniowych, oraz stopniowa odbudowa ciągłości ekologicznej rzeki poprzez udrożnienie odcinków uniemożliwiających migrację ryb i minogów poprzez rozbiórkę jednego z jazów oraz budowę – łącznie 20 pryzm żwirowo-kamiennych w nurtach rzek Gowienicy i Stepnicy w sąsiedztwie istniejących progów w okolicach miejscowości Widzieńsko, Babigoszcz, Budzieszewice, Bodzęcino Łożnica oraz Kikorze. Działanie te należy podjąć w ciągu 5 lat od ustanowienia planu, z zaznaczeniem, iż termin jego realizacji uzależniony jest od pozyskania środków finansowych, przeprowadzenia wymaganych procedur administracyjnych oraz uzyskania stosownych zgód. Na obszarze Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 aktywnie działa Towarzystwo Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy, które jako organizacja pozarządowa realizuje działania na rzecz ochrony i renaturyzacji cieków wodnych. Dotychczas stowarzyszenie zrealizowało budowę 10 pryzm żwirowo-kamiennych w korytach rzek, w szczególności w sąsiedztwie istniejących progów. Działania te przyczyniły się do poprawy warunków hydromorfologicznych cieków, w tym ograniczenia erozji dennej oraz zwiększenia zróżnicowania siedlisk. Uzyskane doświadczenia potwierdzają zasadność kontynuacji tego typu zabiegów jako skutecznego narzędzia wspierającego ochronę ekosystemów rzecznych.

Ponadto należy zintensyfikować kontrole w zakresie przestrzegania warunków udzielonych pozwoleń wodno-prawnych na pobór wód z rzek oraz z ujęć podziemnych, a także w zakresie przestrzegania jakości doprowadzanych wód do rzek. Kontrole te znajdują się w kompetencjach właściwych jednostek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Inspekcji Ochrony Środowiska.

Z kolei dla siedliska 6510 oraz siedlisk czerwończyka nieparka kluczowe jest ich ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Natomiast dla płatu 7140 – usuwanie nalotów i podrostów drzew. Dla siedlisk leśnych 9160 oraz 91E0 proponuje się wyłączenie z użytkowania rębnego i pozostawienie do naturalnej sukcesji.

Dla siedliska 3150 zaplanowano działanie odnoszące się do jednego z płatów położonego w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy gospodarczej i mieszkalnej w osadzie leśnej Owczarnia/k. Przybiernowa. Płat ten jest szczególnie narażony na silną eutrofizację, ze względu na ingerencję bydła w obrębie misy jeziora, co powoduje nie tylko niszczenie roślinności litoralnej i szuwarowej, rozdeptywanie brzegu i uruchamianie osadów dennych, ale przede wszystkim ryzyko zwiększonego dopływu związków azotu i fosforu wraz z odchodami zwierząt. Dlatego też uznano za zasadne wprowadzenie odpowiednich zapisów, które ograniczyłyby presję zwierząt do zbiornika poprzez zastosowanie grodzeń, wykonanie zastępczych poideł oraz utrzymanie pasa buforowego roślinności przybrzeżnej. Ograniczy to nieszczelnie litoralu i roślinności wodnej, doprowadzi do zmniejszenia dopływu biogenów oraz będzie sprzyjać poprawie stanu ochrony siedliska.

Nie zaplanowano działań dla ~~siedliska 3150 oraz~~ zalotki większej i wydry. Dla wydry ogólny stan ochrony siedliska oceniono na właściwy (ocena FV) i wg obecnej wiedzy na temat jej siedlisk w obszarze nie jest konieczne wykonywanie działań ochronnych. Natomiast w przypadku siedliska 3150 i zalotki większej, dla których ogólny stan ochrony oceniono jako niezadowalający (ocena U1) – za ich stan odpowiadają zmiany klimatyczne powodujące wysychanie zbiorników wodnych, co prowadzi do stopniowego zarastania. Brak jest możliwości przeciwstawiania się temu zjawisku.

Poza wskazaniem ochrony biernej dla siedliska 9160 nie zaplanowano działań ochrony czynnej z zakresu eliminacji czeremchy amerykańskiej i niecierpka drobnokwiatowego ze względu na brak efektywnych metod ich zwalczania.

Dla siedlisk 3160, 7110, 7150, 9110, 9130, 9190, 91D0 oraz dla traszki grzebieniastej, nie zaplanowano działań gdyż wszystkie płaty siedlisk oraz stanowiska gatunków położone są poza obszarem objętym niniejszym planem.

Działań nie zaplanowano również dla siedlisk i gatunków: 7120, 7230, pływak szerokobrzegi, kreślinek nizinny, czerwończyk fioletek, pomimo, iż nie występują w obszarze, gdyż do czasu zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 marca 2023 r. – posiadają status przedmiotów ochrony.

7) Zaprojektowania działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie wykonywany w oparciu o parametry i wskaźniki zawarte w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub innych metodykach przyrodniczych uznanych przez pełniącego nadzór nad obszarami Natura 2000 wraz z oceną skuteczności przeprowadzonych działań ochronnych. Realizacja działań monitoringowych umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody. Za monitoring jest odpowiedzialny Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

8) Nie planuje się działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy, gdyż na potrzeby sporządzenia dokumentacji do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska dokonano pełnego stopnia rozpoznania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk.

9) Nie wskazano konieczności zmian w istniejących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego: Uchwała Nr XVIII/212/20 z dnia 29 kwietni 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla linii elektroenergetycznej 220kV Morzyczyn – Recław (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2669), Uchwała Nr XXII/213/09 z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica, obejmujący przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia do DN 1000 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1873), Uchwała Nr V/50/15 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica pod przebieg linii elektroenergetycznej 220kV (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2844), Uchwała Nr XXVII/176/09 z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przybiernów obejmującego część działki nr 18/4 w obrębie Dzisna (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1719), Uchwała Nr XII/92/20 z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla linii elektroenergetycznej 220kV Morzyczyn – Recław (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 3857), Uchwała Nr XVII/146/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przybiernów w obrębach Trzebianowo, Brzozowo, Kartlewo, Rokita, Moracz, Czarnogłowy, Świętoszewo, Łoźnica, Dzisna, Dzieszkowo (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r. poz. 704), Uchwała Nr XIII/91/99 z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Osina i miejscowości Osina (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2000 r. poz. 704), Uchwała Nr XIII/108/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Osina dla obszaru inwestycyjnego na południe od drogi ekspresowej S6 w obrębie ewidencyjnym Redostowo (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 3442), Uchwała Nr XXX/204/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Osina dla przebiegu linii elektroenergetycznej 220 kV w obrębach Węgorza, Bodzęcin i Krzywice (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 3603).

10) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013. Brak takiej potrzeby wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła prawdopodobnie pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotu ochrony w obszarze. Przeprowadzone prace terenowe pozwoliły zidentyfikować kluczowe zagrożenia dla przedmiotów ochrony a także ich źródła i zakres oddziaływania. Stąd uznano, iż sporządzanie planu ochrony nie jest uzasadnione.

W oparciu o dokumentację do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 oraz PUL dla Nadleśnictw Nowogard, Rokita i Goleniów oraz dokumentacji do planów ochrony dla rezerwatów przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wystąpił o zmianę SDF dwukrotnie:

- w zakresie usunięcia z listy przedmiotów ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków: 7120, 7230, pływak szerokobrzegi, kreślinek nizinny oraz czerwończyk fioletek (wniosek: WOPN.6322.30.2024.KM z dnia 6 września 2024 r., zaakceptowany przez GDOŚ pismem znak: DZP-WO.630.2.267.2024.IW z dnia 15 kwietnia 2025 r.). W br. wnioskowane zmiany zostały milczącą zgodą zaakceptowane przez Komisję Europejską. Usunięcie ww. siedlisk przyrodniczych i gatunków z obszaru zostanie ostatecznie dokonane poprzez nowelizację rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Goleniowska (PLH320013);
- w zakresie zmian powierzchni siedlisk oraz populacji gatunków wraz z aktualizacją ich ocen (wniosek: WNR.6322.2.2026.RCh z dnia 17 marca 2026 r., zaakceptowany przez GDOŚ pismem znak: DZP-WO.630.1.102.2026.IW z dnia 3 kwietnia 2026 r.).

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar

Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 wyż. cyt. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 21 listopada 2017 r. (znak WOPN-ON.6320.14.2017.RCh) podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Ostoja Goleniowska PLH320013, zawiadamiając o:

1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu planu zadań ochronnych i jego przedmiocie,

2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje:

1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;

2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie;

3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000;

4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Podstawowym środkiem realizacji przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000", było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych. Podczas I spotkania, które odbyło się w dniu 10 stycznia 2018 r. przedstawiono obszar i przebiegu jego granic, przedstawiono dotychczas zgromadzone informacje o przedmiotach ochrony. II spotkanie ZLW odbyło się w dniu 23 listopada 2018 r., które go tematem było przedstawienie weryfikacji granic obszaru, ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony, identyfikacja i analiza zagrożeń oraz określenie celów działań ochronnych. III spotkanie ZLW odbyło się w dniu 15 lipca 2019 r. i dotyczyło propozycji działań ochronnych, analizy dokumentów planistycznych oraz weryfikacji SDF.

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

1) Nadleśnictwo Rokita;
2) Nadleśnictwo Nowogard
3) Nadleśnictwo Goleniów;
4) Urząd Gminy Osina;
5) Rada Powiatowa Goleniów;
6) Zachodniopomorska Izba Rolnicza;
7) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatu Goleniowskiego.

Przygotowany do konsultacji społecznych projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla niniejszego obszaru uzyskał pismem znak: DZP-WP.6320.23.2026.IŁ1 z dnia 24 lipca 2026 r. akceptację Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, obwieszczeniem z dnia 31 lipca 2026 r. (znak: WNR.6320.8.2026.RCh) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013. Obwieszczenie zostało opublikowane w ustawowo przewidzianym terminie, tj.:

1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. Gazeta Wyborcza, wydanie z dnia 31 lipca 2026 r.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie poinformowali o braku uwag do projektu zarządzenia. Natomiast wniesiono uwagi osoby prywatnej o następującej treści:

1. *wyraźne uwzględnienie w planie potencjalnego zagrożenia wynikającego z lokalizacji dużych inwestycji przemysłowych i rolno-przemysłowych w sąsiedztwie Ostoi;*
2. *uwzględnienie w szczególności instalacji biogazowych i biometanowych jako inwestycji, których wpływ na wody, stosunki wodne, eutrofizację i siedliska powinien być szczególnie dokładnie analizowany;*
3. *uwzględnienie możliwości kumulowania się oddziaływań istniejącej zabudowy, działalności rolniczej i nowych inwestycji;*
4. *zapewnienie, aby przy ocenie nowych inwestycji brano pod uwagę nie tylko ich odległość od granicy Natura 2000, ale przede wszystkim rzeczywisty wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, siedliska, gatunki oraz integralność Ostoi;*
5. *wzmocnienie zapisów PZO tak, aby jego celem było zapobieganie powstawaniu nowych zagrożeń, a nie*

tylko reagowanie na już istniejące problemy.

Uwagi zostały uwzględnione w zakresie już dokonanej identyfikacji zagrożeń.

W projekcie planu zadań ochronnych zidentyfikowano potencjalne zagrożenia związane ze zmianami stosunków wodnych oraz poborem wód. Zagrożenia te obejmują mechanizmy oddziaływania, które mogą być związane również z działalnością prowadzoną poza granicami obszaru Natura 2000, jeżeli jej skutkiem jest wpływ na warunki wodne i stan przedmiotów ochrony w obszarze. Wskazane w uwagach rodzaje przedsięwzięć, w tym instalacje biogazowe i biometanowe, mogą stanowić potencjalne źródła tego rodzaju oddziaływań, jednak ich wpływ na obszar Natura 2000 powinien być oceniany indywidualnie, z uwzględnieniem rzeczywistych dróg oddziaływania oraz możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych. Zidentyfikowanie w PZO zagrożeń związanych ze zmianą stosunków wodnych i poborem wód pozwala na uwzględnienie tych zagrożeń również w analizie oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszar Natura 2000. Nie jest przy tym konieczne wskazywanie w PZO wszystkich potencjalnych rodzajów przedsięwzięć mogących stanowić źródło danego zagrożenia.

Jednocześnie należy wskazać, że plan zadań ochronnych jest dokumentem ustanawianym dla konkretnego obszaru Natura 2000 i określa działania ochronne wraz z miejscem ich realizacji. Ocena wpływu przedsięwzięć lokalizowanych poza granicami obszaru, w tym ocena oddziaływań pośrednich i skumulowanych, następuje w ramach właściwych postępowań dotyczących tych przedsięwzięć. PZO stanowi w tym zakresie jedno ze źródeł informacji o przedmiotach ochrony, ich wymaganiach oraz zidentyfikowanych zagrożeniach.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) Wojewoda Zachodniopomorski pismem z dnia 15 października 2026 r. znak: P-1.0522.39.2026.KD uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Goleniowska PLH320013.